

Simulare - Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. d)
Logică, argumentare și comunicare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Componenta cognitivă a unui termen este:
 - a. cuvântul
 - b. clasa de obiecte
 - c. noțiunea
 - d. grupul de cuvinte
2. Termenul *echipă de volei* este, după extensiune:
 - a. absolut, concret, pozitiv, compus
 - b. precis, colectiv, general, nevid
 - c. simplu, pozitiv, concret, relativ
 - d. nevid, singular, distributiv, vag
3. Termenii *parlamentar* și *femeie* sunt în raport de:
 - a. identitate
 - b. încrucișare
 - c. ordonare
 - d. contrarietate
4. Propoziția „*Cine seamănă vânt, culege furtună*” este:
 - a. universală afirmativă
 - b. universală negativă
 - c. particulară afirmativă
 - d. particulară negativă
5. În cazul propoziției „*Unele argumente nu sunt convingătoare*”, *copula* este:
 - a. unele
 - b. argumente
 - c. convingătoare
 - d. nu sunt
6. O demonstrație este incorectă atunci când încalcă:
 - a. doar regulile cu privire la teza de demonstrat
 - b. numai regulile cu privire la fundament
 - c. cel puțin o regulă, oricare ar fi ea
 - d. doar regulile cu privire la procedeul demonstrativ.

7. O condiție care crește gradul de probabilitate al concluziei unei inducții incomplete este:
- cazurile examinate pot fi puține și nereprezentative
 - cazurile cercetate să fie multe, dar nu este necesar să fie reprezentative
 - cazurile verificate să fie doar trei, însă semnificative
 - cazurile studiate să fie cât mai multe și reprezentative.
8. Operația de clasificare poate fi utilizată în:
- explicarea înțelesului unui termen
 - verificarea validității unui silogism
 - ordonarea cărților într-o bibliotecă
 - deducerea conversei și obversei.
9. Alegeți ordinea descrescătoare corectă a termenilor, după intensiune:
- mamifer, vertebrat, câine, câine ciobănesc, ciobănesc mioritic
 - ciobănesc mioritic, câine ciobănesc, câine, mamifer, vertebrat
 - câine, ciobănesc mioritic, câine ciobănesc, mamifer, vertebrat
 - vertebrat, mamifer, câine, câine ciobănesc, ciobănesc mioritic.
10. Dacă propoziția particulară negativă este adevărată, atunci:
- contradictoria subcontrarei sale este falsă
 - contradictoria este falsă
 - subcontrara este falsă
 - subalternă contradictoriei sale este falsă

B. Fie termenii A, B, C, D și E, astfel încât: termenii C și D se află în raport de încrucișare și sunt, în același timp, supraordonați termenilor A și B. Termenii A și B se află în raport de ordonare între ei, A fiind specia. Termenul E este în raport de încrucișare cu C și D, dar de opoziție cu B.

1. Reprezentați, prin metoda diagramei Euler, pe o diagramă comună, raporturile logice dintre cei patru termeni. **2 puncte**

2. Stabiliți, pe baza raporturilor existente între termenii A, B, C, D, care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera **A**, iar propozițiile false cu litera **F**):

- Unii C nu sunt B.
- Toți A sunt D.
- Nici un D nu este C.
- Toți B sunt A.
- Unii A nu sunt D.
- Unii C sunt B.
- Niciun B nu este E.
- Unii D nu sunt E.

8 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

- Toate faptele ilegite sunt neîndreptățite.*
- Niciun comportament altruist nu este comportament care urmărește profit.*
- Unele candidați la admitere nu au fost pregătiți.*
- Unele numere naturale sunt divizibile cu 2.*

A. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, contrara propoziției 1, contradictoria propoziției 2, subcontrara propoziției 3 și supraalternă propoziției 4. **8 puncte**

B. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 1 și 4, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural. **8 puncte**

C. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, obversa conversei contradictoriei propoziției 3, respectiv, conversa supraalternei propoziției 4. **6 puncte**

D. Doi elevi, X și Y, opinează astfel:

X: *Dacă unele păsări răpitoare nu sunt vulturi, deducem că nici un vultur nu este pasăre răpitoare.*

Y: *Putem susține că unele produse cosmetice sunt ieftine, pornind de la ideea că unele produse cosmetice nu sunt scumpe.*

Pornind de la această situație:

- a) scrieți, în limbaj formal, opiniile celor doi elevi; **4 puncte**
- b) precizați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentelor formalizate; **2 puncte**
- c) explicați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentului elevului X. **2 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Fie următoarele două moduri silogistice: eio-1, aii-4.

1. Scrieți schema de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date și construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență. **8 puncte**

2. Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date, precizând totodată decizia la care ați ajuns. **6 puncte**

B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un silogism valid, prin care să justificați propoziția „Unele persoane nu acceptă că au greșit”. **6 puncte**

C. Fie următorul silogism: *Având în vedere că toți marii actori sunt persoane populare și că unii dintre marii actori nu sunt suficient de apreciați în timpul vieții lor, putem conchide că unele persoane populare nu sunt suficient de apreciate în timpul vieții lor.*

Pornind de la silogismul dat, stabiliți care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera A, iar propozițiile false cu litera F):

- 1. Termenul mediu este distribuit numai în premisa minoră.
- 2. Predicatul logic al premisei majore este termenul „persoane populare”.
- 3. Concluzia silogismului este o propoziție particulară negativă.
- 4. Termenul minor este nedistribuit atât în premisă, cât și în concluzie. **4 puncte**

D. Fie următoarea definiție: *Arhitectura este muzica încremenită.*

- 1. Menționați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**
- 2. Precizați o altă regulă de corectitudine a definirii, diferită de regula identificată la punctul 1. și construiți o definiție care să o încalce, având ca definit termenul „*arhitectura*”. **4 puncte**